

Oló a ritme de teler

El radial de Santa Maria d'Oló, a través de l'exposició "Oló a ritme de teler", explica com el poble va passar de ser un indret preindustrial a nivell domèstic a una població totalment industrialitzada a partir de l'establiment de dues fàbriques tèxtils, Borràs i Hemalosa, que van canviar la història dels olonencs. Durant la dècada dels vint aquestes dues fàbriques feren que s'establís la població de Santa Maria d'Oló i que en determinades èpoques fins i tot augmentés. Com si d'una colònia tèxtil es tractés, els dos propietaris de les fàbriques impulsaren nous serveis i infraestructures a la vegada que controlaven les iniciatives promogudes.

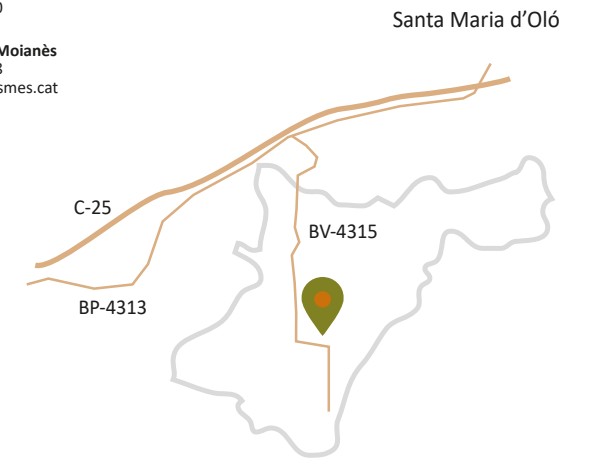
element patrimonial

OLÓ A RITME DE TELER (Santa Maria d'Oló)

Localització i accés:

L'Espai Hemalosa (Oló a ritme de teler) està situat a la Plaça Catalunya, s/n del nucli de Santa Maria d'Oló, al nord del Moianès. S'hi arriba per l'eix transversal C-25 sortida Santa Maria d'Oló.

Més informació:
Ajuntament de Santa Maria d'Oló
 936 838 50 00
 www.olo.cat
Consorci del Moianès
 93 830 140 18
 www.moianesmes.cat

Edita:

Amb el suport:

Espai Hemalosa

Una d'aquestes antigues fàbriques, la fàbrica Hemalosa, s'ha rehabilitat i reconvertit en l'Espai Hemalosa, un equipament que engloba l'Ecomuseu, un gran auditori i dues sales polivalents.

L'Ecomuseu està format per un espai d'acollida i punt d'informació i per l'exposició "Oló, a ritme de teler". Al llarg del recorregut els visitants podran conèixer la història del poble de Santa Maria d'Oló tot fent èmfasi al procés d'industrialització que visqué. La plafoneria es complementa amb vitrines amb peces originals relacionades amb el treball tèxtil, amb dos telers restaurats i amb un audiovisual d'entrevistes als antics treballadors de la fàbrica Borràs i Hemalosa

La formació del poble

Els orígens de Santa Maria d'Oló es remunten més de mil-cent anys enrere, quan el terme Oló ja apareix documentat. En època medieval al voltant del castell d'Oló i de l'església s'anà formant el nucli del poble.

La vida rural

L'agricultura era la principal ocupació de la població, centrada principalment en el conreu de cereal, vinya i horta. Però la gran crisi vitivinícola de finals del segle XIX feu que les vinyes anessin desapareixent i que part dels pagesos optessin per marxar.

El treball de la llana

Cap al segle XVI tenim constància que les feines agrícoles es complementaven en ocasions amb treballs relacionats amb l'elaboració de la llana. Mica en mica es van especialitzant i Santa Maria d'Oló tindrà una part important de la població dedicada a l'ofici de paraire.

La industrialització fora del poble

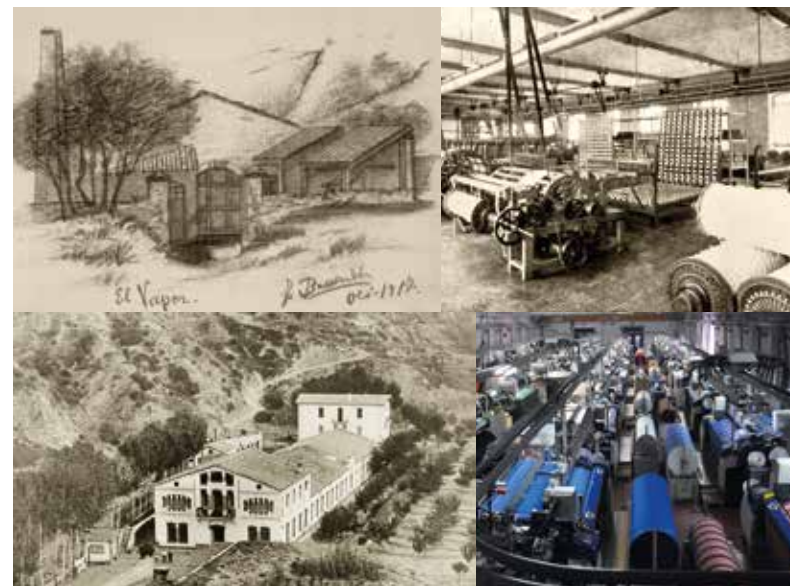
La situació de Santa Maria d'Oló, apartada dels principals corrents fluvials feu que inicialment quedés apartada del procés d'industrialització que s'estava vivint. Per aquest motiu gran part de la població es traslladava per treballar. Les dones i els nens principalment treballaven a fàbriques tèxtils de Cabrianes o Avinyó. Mentre que els homes solien realitzar feines agrícoles estacionals.

Fàbrica Borràs

Al poble, on hi havia molta ma d'obra especialitzada en el treball del tèxtil, era el lloc idoni on establir la nova fàbrica de Joaquim Borràs, anomenada Manufacturas Borràs, S.A. Inicialment, aprofità l'edifici d'una antiga fàbrica anomenada del Pastor que ja disposava d'una xemeneia i una caldera de vapor i mica en mica s'anà ampliant.

L'empresa es dedicà a la fabricació de teixits de qualitat i funcionà durant trenta anys, arribant a tenir en els millors moments més de cent treballadors.

Joaquim Borràs impulsà una sèrie de serveis i millores per al poble com l'arribada de la llum elèctrica o la construcció d'un bloc de pisos per a treballadors. Finalment, a inicis dels seixanta i després de la mort del fundador la fàbrica Borràs deixà de funcionar.

Fàbrica Sauleda

L'any 1963 Josep Sauleda comprà l'antiga fàbrica Borràs que es posarà en marxa l'any 1965 sota el nom de Sauleda, S.A. Dedicada a la fabricació de lones i teixit industrial actualment és una de les principals empreses del poble amb un 85% de la plantilla d'olonencs.

Fàbrica Hemalosa

L'any 1924 a Santa Maria d'Oló s'establí la segona fàbrica de teixits. Anomenada "Algodonera Española", fou fundada per Manuel López Antolí, que amb l'ajuda de deu famílies del poble aconseguí el finançament necessari per constituir el negoci a Oló.

Inicialment dedicada a la producció de llençols de cotó, mica en mica amplia i diversificà la producció.

L'any 1940 amb la mort de Manuel López l'empresa queda a mans de la seva neboda, Carme Vidal, que juntament amb el seu marit Joan M. Roger Gallés prengueren les regnes del negoci que passà a anomenar-se Hemalosa (Heredera de Manuel López SA).

La influència de l'empresa sobre el poble era tant gran que qualsevol iniciativa estava controlada pels amos de la fàbrica actuant com a benefactors del poble. L'arribada del telèfon, l'economat, els pisos dels treballadors, el centre recreatiu, l'església nova o l'hostal són alguns dels servis que gairebé convertiren Santa Maria d'Oló en una colònia industrial. Si no succeí fou perquè al poble hi havia una altra fàbrica, i el Sr. Borràs mai accedí a vendre'ls-hi.

La fàbrica viurà la seva etapa de màxima esplendor, arribant a tenir 350 treballadors l'any 1962. Finalment, l'any 1995 degut a la crisi del tèxtil Hemalosa tanca les portes definitivament.

